

चंद्रपूर जिल्ह्यातील राजूरा उप विभागातील
जिवती, राजूरा व कोरपना या तालुक्यामधील
गावातील अधिकार अभिलेखात “भु-धारणा
पध्दती ” मध्ये नोंदी नोंदविण्यासाठी कालबद्ध
कार्यक्रमाची अंमलबजावणी...

महाराष्ट्र शासन
महसूल व वन विभाग
शासन परिपत्रक क्रमांक: जमीन-२०१२/प्र.क्र.१८३/ज-८
३२ वा मजला, सेंटर १ इमारत
जागतिक व्यापार केंद्र, कफ परेड. मुंबई -४००००५
तारीख: १४ ऑगस्ट, २०१३.

शासन परिपत्रक

उपरोक्त विषया संदर्भात जिल्हाधिकारी, चंद्रपूर यांनी त्यांचे पत्र क्रमांक जमीन/अति/टे-२/कावि-९२/२०१३, दिनांक १ मार्च २०१३ व क्रमांक जमीन/अति/टे-२/कावि-१४९/२०१३, दिनांक १३ मार्च २०१३ अन्वये आणि विभागीय आयुक्त, नागपूर यांनी त्यांचे पत्र क्रमांक जमीन-३/कक्ष-९ (१) प्र.क्र.४९ (१२)/२०१३, दिनांक १५ मार्च २०१३ अन्वये अहवाल शासनास सादर केला आहे. त्याचप्रमाणे उक्त उपविभागातील महसूली अभिलेखात असलेल्या पट्टेदार या नोंदीच्या अनुषंगाने विभागीय आयुक्त, नागपूर यांनी त्यांचे पत्र क्रमांक जमीन -३/कक्ष-९ (१) प्र.क्र. ४८(१२)/२०१३, दिनांक २० मे २०१३ रोजी अन्वये अहवाल सादर केला आहे. या अहवालान्वये पट्टेदार म्हणजे भोगवटादार वर्ग-१ या सत्ताप्रकाराने जमीन धारण करणारी व्यक्ती असल्याची बाब विभागीय आयुक्त, नागपूर यांनी स्पष्ट केली आहे.

२. जिल्हाधिकारी, चंद्रपूर व विभागीय आयुक्त, नागपूर यांच्या वरील परिच्छेदात नमूद केलेल्या अहवालांचा विचार करून जिल्हाधिकारी, चंद्रपूर व विभागीय आयुक्त, नागपूर यांच्या शिफारशींची अंमलबजावणी करण्यासाठी मोहीम स्वरूपात कालबद्ध कार्यक्रम राबविण्यासाठी सदर शासन परिपत्रक निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर कालबद्ध कार्यक्रमाचे स्वरूप व कार्यक्रम राबविण्याची कार्यपध्दती खालीलप्रमाणे असेल :

(१) चंद्रपूर जिल्ह्यातील राजूरा उप विभागातील राजूरा, जिवती व कोरपना या तालुक्यामधील गावांतील जमिनीच्या ७/१२ उता-यावर योग्य तो सत्ताप्रकार अभिलिखित करण्याबाबत जिल्हाधिकारी, चंद्रपूर व विभागीय आयुक्त, नागपूर यांनी The Land Revenue Act of His Exalted

Highness The Nizam's Dominions अधिनियमाच्या कायदेशीर तरतूदी आणि महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता १९६६ मधील तरतूदींच्या आधारे आवश्यक कार्यवाही करावी.

(२) सदर मोहीम चंद्रपूर जिल्ह्यातील राजूरा उप विभागा पुरती मर्यादित राहिल. सदर कार्यक्रमाची अंमलबजावणी ठराविक कालमर्यादेत पूर्ण व्हावी, या हेतूने सदर कार्यक्रम दिनांक १ सप्टेंबर २०१३ पासून सुरु करण्यात यावा व कोणत्याही परिस्थितीत सदर कार्यक्रम दिनांक ३० नोव्हेंबर २०१३ पूर्वी पूर्ण करण्यात यावा.

(३) चंद्रपूर जिल्ह्यातील राजूरा उप विभागातील जिवती, कोरपना व राजूरा या तालुक्यातील प्रत्येक महसूली गावांमध्ये गाव नमुना क्रमांक एक-क, ही नोंदवही अद्ययावत करण्याची कार्यवाही दिनांक १ सप्टेंबर २०१३ ते १५ सप्टेंबर २०१३ या कालावधीत करण्यात यावी. गाव नमुना क्रमांक एक(क) या नोंदवहीत, निर्बंधित सत्ताप्रकाराच्या सर्व जमिनींच्या नोंदी असल्याची खात्री करण्यात यावी.

(४) गाव नमुना क्रमांक एक-क ही नोंदवही अद्ययावत झाल्यानंतर या नोंदवहीत समाविष्ट असलेल्या जमिनींच्या अधिकार अभिलेखात, “भु-धारणा पध्दती” या रकान्यामध्ये भोगवटादार वर्ग-२, अशी नोंद घेण्यात यावी. तसेच ७/१२ उता-याच्या “इतरअधिकार” साठी, या रकान्यात “हस्तांतरणावर निर्बंध” अशी नोंद घेण्यात यावी. अशा नोंदी साठी उप विभागीय अधिकारी यांनी गाव निहाय आदेश पारीत करावेत.

(५) एखादी जमीन निर्बंधित सत्ताप्रकारची आहे अथवा नाही, याबाबत उप विभागीय अधिकारी यांची खात्री न झाल्यास अशा जमिनीच्या सर्व उपलब्ध अभिलेखासह उप विभागीय अधिकारी यांनी जिल्हाधिकारी यांचे मार्गदर्शन मागवावे व जिल्हाधिकारी यांचे मार्गदर्शन प्राप्त झाल्यानंतर अशा जमिनी निर्बंधित सत्ताप्रकारच्या आहेत अथवा नाहीत, याबाबत योग्य त्या नोंदी घेण्यात याव्यात.

(६) ज्या जमिनींचा समावेश गाव नमुना क्रमांक एक-क, या नोंदवहीत करण्यात आलेला नाही, अशा जमिनी संदर्भात (म्हणजे खाजगी मालकी हक्काच्या जमिनी व खसरा पत्रकात पट्टेदार म्हणून नोंद असलेल्या जमिनी) अधिकार अभिलेखातील “भु-धारणा पध्दती” या रकान्यामध्ये, भोगवटादार वर्ग-१ अशा नोंदी नोंदविण्यात याव्यात. अशा नोंदी नोंदविण्याबाबतचे गाव निहाय आदेश उप विभागीय अधिकारी यांनी पारीत करावेत.

(७) गाव नमुना क्रमांक एक-क तयार करण्याची व अद्ययावत करण्याची जबाबदारी महसूल अधिका-यांची आहे. गाव नमुना क्रमांक एक-क मध्ये ज्या जमिनींचा समावेश नाही, अशा जमिनी स्वाभाविकच भोगवटादार वर्ग-१ या भु-धारणा पध्दतीच्या असल्याने त्याबाबतची तपासणी महसूल अधिका-यांनी महसूल विभागाकडे उपलब्ध असलेल्या अभिलेखावरून करावी. अशी तपासणी करण्यासाठी संबंधित शेतक-यांकडून विनाकारण जुन्या अभिलेखाची मागणी करण्यात येऊ नये.

(८) जिवती, कोरपना व राजूरा या तालुक्यातील प्रत्येक गावात अधिकार अभिलेखातील भु-धारणा पध्दती हा रकाना कोरा रहाणार नाही व तेथे योग्य त्या नोंदी घेतल्या जातील, याची सर्वस्वी जबाबदारी उप विभागीय अधिकारी यांची राहिल.

(९) सदर मोहीम दिनांक ३० नोव्हेंबर २०१३ पूर्वी पूर्ण करण्यात यावी व योग्य त्या “भु-धारणा पध्दती” नोंदविण्यात आल्याबाबत व “भु-धारणा पध्दती” हा रकाना, कोरा ठेवण्यात आला नसल्याबाबतचे प्रमाणपत्र उप विभागीय अधिकारी, राजूरा यांनी दिनांक ३० नोव्हेंबर २०१३ रोजी अथवा त्या पूर्वी जिल्हाधिकारी, चंद्रपूर यांनी सादर करावे. तदनंतर जिल्हाधिकारी, चंद्रपूर यांनी याबाबतचा अहवाल विहित मुदतीत शासनास सादर करावा.

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१३०८१४१६४१०३०६१९ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(मा. आ. गुट्टे)

उप सचिव , महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२
२. मा.मंत्री (महसूल) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२
३. मा.राज्यमंत्री (महसूल) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२
४. मा.मुख्य सचिव यांचे उप सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२
५. अपर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव/ सचिव यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई-३२
६. सर्व विभागीय आयुक्त,
७. सर्व जिल्हाधिकारी,
८. सर्व सहसचिव/उपसचिव/कार्यासन अधिकारी, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
९. निवडनस्ती ,कार्यासन ज- ८